

ta cserepek mellett újkőkori alföldi vonaldíszes töredékeket is megfigyeltünk.

A legintenzívebbnek a Jeges- 4. sz. és a Kereszt-dűlő 1–2. sz. lelőhelyek tűntek, majd pedig a Jeges- 1., 2. és 3. sz. lelőhely. Az 5. és a 6. sz. lelőhely kifejezetten gyér felszíni leletanyagot szolgáltatott.

DOMBORÓCZKI LÁSZLÓ

226. Mezőszemere, Szihalmi út

(Heves megye) B, LT, Sza

A MOL-vezeték Heves megyén keresztülhaladó nyomvonalán a beruházással párhuzamosan megelőző feltárásokat végzett a Heves Megyei Múzeumi Igazgatóság. 2000. február 28. és augusztus 4. között dolgoztunk, melyhez az anyagi fedezetet 8 M Ft értékben a MOL Rt. biztosította.

A 350 m hosszú lelőhelyen összesen 107 településmaradványt és három sírt tártunk fel. A bronzkor korai vagy középső fázisát csak néhány gödör jelzi. A La Tène C korú telep egy házrészletből s pár gödörből áll. A feltárt objektumok túlnyomó többsége császárkori: gödör, ház, kút és egy füstölő. Az egyik gödör fenekén emberi maradványokra bukkantunk. A leletanyag zöme kerámia: korongolt szürke és téglaszínű asztali edények darabjai, kevés kézzel formált házi kerámia, elenyésző díszített töredék. A kézi korongolt, csillámos homokkal és apró kavicsal soványított fazekak töredékei már a telep életének kései fázisát jelzik. Ezt erősíti a zöldmázás római import kerámiatöredék felbukkanása is. Orsógomb, csontkorcsolya, kevés fémanyag és vassalakmaradvány egészíti ki a leleteket. A teleprészlet a Kr. u. 4. századra datálható.

A lelőhely délkeleti részén egy késő római-kora népvándorlás kori temető három sírját sikerült megmenteni. A téglalap alakú, nagyméretű sírgödörök iránya D-É. Az 1. sír rítusa – kőpakolásos temetkezés árokkal kerítve – igazi kuriózumnak számít az alföldi szarmaták területén. Mindegyik temetkezés bolygatott volt. A három női sírből előkerült szegényes leletanyag az Alföld peremén élő szarmata népességhez köthető. A szokványos tárgyak (fibula, övcsat, karperec, korall-, borostyán- és üveggyöngyök, vasár, orsógomb) mellett egy csontfésűt találtunk. A viselet egyes elemei (dobozfibula, gyöngyfűzér a boka körül) és bizonyos régészeti jelenségek (kőpakolás, körárok) erőteljesebb keleti vonásokat mutatnak. A leletek a Dobó István Vármúzeumba kerültek.

VÁRADI ADÉL

227. Mezőzombor, Temető

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R, B, Sza

A községi temető területén sírásás közben régészeti leletekre bukkantak. A helyszíni szemle során egyértelműen bebizonyosodott, hogy a leletanyag újkőkori, a cserepanyag a Tiszadob-csoport jellegzetes vonásait hor-

dozza. A leletanyagból egy szimbolikus jelű arcós edény nem sokkal a feltárást követően közlésre került.¹⁵

Az ásatás során gépi földmunkával jelentős földmennyiséget megmozgattunk, melynek eredményeként vegyesen jelentkeztek a különböző korok másodlagos helyzetű leletei. Újkőkori (alföldi vonaldíszes kultúra, Tiszadob kultúra, Bükk kultúra), rézkori (Bodrogkeresztúri kultúra), kora bronzkori (Nyírség csoport?), késő bronzkori (Kyjatice kultúra) és főleg római császárkori (szarmata) cserepeket hozott felszínre a gépi feltárás.

A lelőhelyen több sír feltáráására is sor került, melyek közül kettő újkőkori, nyolc pedig a középső bronzkori Füzesabony-kultúra jellegzetes vonásait hordozta. Az újkőkori és rézkori (Bodrogkeresztúri kultúra) településrészeket jelentős számú szarmata gödör bolygatta.

Konzulens: dr. Kalicz Nándor; az ásatáson részt vettek: Patai Róbert régész, Jordán Viktória, Veres János egyetemi hallgatók és Homola Krisztina rajzoló.

Koós JUDIT

228. Mezőzombor, Temető utca

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kö

2000. október 5-én lakossági bejelentés nyomán szemlét végeztem a helyszínen, ahol gázvezeték fektetése közben emberi csontokat találtak. A gödört a helyszíni szemle idejére már betemették. Az árkot ásó gépkezelő elmondása szerint több folt nyomai látszottak a gödör falában, amelyek egy sorban húzódtak. Egy helyi lakos a kitermelt földből jó megtartású emberi csontokat és egy koporsókapcsot gyűjtött, amelyen famaradványok láthatók. A leleteket a Herman Ottó Múzeum számára átadta. A helyszíni szemle során az útról jellegtelen kerámiatöredékeket gyűjtöttünk. Részletesebb vizsgálódásra nem volt lehetőségünk, mivel a területet egyik oldalról zártkert, a másik oldalról lucernás határolja. Az előkerült csontok és koporsókapocs alapján valószínűleg egy középkori temető sírjait bolygatták meg.

PATAY RÓBERT

229. Miskolc, Bükk-szentlászló, Nagysánc

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, V

2000. december 18-án helyszíni szemlét végeztem a közigazgatásilag Miskolc városhoz tartozó Bükk-szentlászló községben a Nagysáncon lévő ismert őskori földvár területén.

Tudomásunk volt a lelőhely folyamatos rongálásáról. A helyszín a községi temetőtől a vár fennsíkja felé vezető földút mellett, a temető bejáratától kb. 50 méterre található. Itt egy kb. 5×3 méteres területen a vízszintes felületig elhordták a vár egy itt húzódó sáncának falát. A humuszos fekete földdel a közeli temető

15 KALICZ N.–KOÓS J.: Újkőkori arcós edények a Kárpát-medence északkeleti részéből; HOMÉ 39 (2000) 15–44.